

Že sta nánj me posadila,
Na konjičku že sedim —
Glejte, glejte, mati mila,
Jaham . . . oj, kako hitim!

Dete v postelji omahne,
Luč ugasne mu očij —
Sinček dušico izdahne,
Mati se v solzah topi.

Stanko pl. Orlovič.

Pripovedke o Tončku.

III.

Y starodavnih časih je živel silno bogat kralj tam v solnčni deželi. Prebival je v palači iz čistega srebra in zlata, iz biserov in dragih kamenov sredi cvetočega vrta. Po tem veličastnem vrtu je žuborel srebrnopeni vir; v njegovi bistri vodi pa so plavale zlate ribice. Po dehtečih cvetkah so frfoleli pisani metuljčki; za njimi pa je skakljala zlatolasa kraljičina, mlada Milena.

Prigodi se, da pride sosednji kralj z veliko vojsko v solnčno deželo. Milenin oče urno zbere vojake vsega kraljestva in gre nádenj. Posreči se mu, da ujame kralja in premaga potem brez težave razkropljene sovražne čete. Ko privede ujetega kralja domov, skliče starešine svojega kraljestva ter jih praša, kaj bi naj počel z njim. Ti mu svetujejo, naj ujetega kralja takoj izpusti neoškodovanega; še več, naj mu podari zlata, srebra, biserov in dragih kamenov iz kraljevske zakladnice, da ne bode njegovo ljudstvo trpelo pomanjkanja vsled vojske. »Saj tako nas uči vera«, pristavijo, »da povračuj hudo z dobrim.«

Kralju se še sanjalo ni, da bi utegnili starešini tako svetovati. Razsrjen jim veli oditi, češ, da bode sam sodil. Nato se polasti vsega premoženja ujetega kralja, in vseh biserov in dragih kamenov premagane dežele. Kralja samega pa dá obglaviti. A glej čudo! Odsekana glava se vzdigne, napiše nekaj na pergament in reče: »Brezsrčni kralj! Ker si povračal hudo s hudim, zato

bodi okamenjen ti in tvoj rod in tvoje ljudstvo in vse, kar giblje in živi, dotlej, da vas reši naslednik tvoj, sin večernega solnca, ki bode kraljeval s kraljičino Mileno, ki pa ne bode prelival krvi sovražnikov, nego odpuščal jim bode in molil za nje k svojemu Bogu.«

Čuden, nenavaden, prijeten duh preveje nato palačo in vso deželo. Vsega ljudstva in kralja in dvorjanov se poloti omamljiva dremota. Spanec jih zaziblje v brezživljensko spanje — okamenjenje . . .

Kraljičina Milena je ravno hitela k očetu prosit za nesrečnega kralja. Zadelala jo je ista usoda, ko druge: okamenela je.

* * *

Ozrimo se v spalnico k našemu Tončku. Sladko je spančkal in sanjal lepe sanje. Nebeški angeljčki so plavali nad njim in pevali: »Čast in slava Bogu na višavah!« O njih je sanjal. Nedolžno veselje je razodeval njegov smehljajoči obrazek. Nebeški mir in angeljsko srečo je moral uživati. O srečni Tonček!

Prebudi se. Drobnoključanje — od kod li prihaja? Glej!

Seničica je priletela,
Na okencu tako zapela:
»Oj dragi Tonček, srček zlati,
Pač zlobna ti je nova mati . . .
Sklenila je, da ti na sveti
Do dneva več ne smeš živeti,
Ker se s piščalko čudovito
Storiti hoče imovito. —
Zato mi vstani, več ne leži,
Iz hiše té mi beži, beži!«
In ko seničica odpela,
Pa z okenca je odletela.

Ustrašil se je Tonček klica drobne ptičice. Naglo se obleče, napravi križ in odpira, da bi ubežal. Ali strašno, vse je zaprto. In težkemu železju — kaj more šibka ročica! Še strašneje! Začuje se ropot: gospa že kolovrati v Tončkovo spalnico.

Tonček kakor obnemogel poklekne sredi sobe, ročici in srce povzdigne k nebu in zakliče k nebeškemu Očetu: »Oče, moj Oče, glej, tvoj otrok! Reši me!« In

glej, angelj nebeški stopi predenj, poda mu roko ter ga odvede iz hiše zlobne gospe v kapelico tam na gričku, kjer je nekdam molil za Matevža. Srčne hvalnice prepeva Tonček v kapelici Bogu za rešitev in moli, moli za tako hudobno gospo.

In ko Tonček odmoli, stopi spet angelj Božji k njemu — poda mu roko, prikloni glavico in dihne vanj. Na mah je Tonček kakor breztelesen. In, aj, kakor da je angeljček, plava z nebeškim angeljčkom daleč, daleč tja za zlato solncece v nebeški vrtec

In Tonček gleda, gleda Ne more se nagledati nebeških vrtnarjev prezalega cvetja. In Tonček sluša, sluša Ne more se naslušati nebeških glasov premilega petja. Saj nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo, nobeno srce ni čutilo, kar čuti zdaj Tonček, ljubljencek Božji, ker uživa rajskega veselja presladko slast

In angelj Božji zopet stopi predenj, poda mu roko, pripogne glavico in dihne vanj. In na mah — Tonček je spet v verigah človeškega telesa. Pa, kako se začudi: postal je krepak, brhek mladenič. Oj, dolgo let je moral uživati rajsko veselje. Hu, ali kje je? Vse mu je neznano. In kaj tu? Br! Okamenjeni ljudje: Tončku zopet uganka. Hiti naprej, naprej, čez loge in vrte, in travnike in polja, povsodi jednaki prizori: okamenjeno je vse, kar giblje in živi; nikjer ne najde življenja.

Tonček pride v krasen grad — palačo Mileninega očeta. Hiti v sobane iskat ljudij. Tu zapazi staro pergamentsko listino. Hej, kaj li ta pove? Gleda, bere, jasni se mu čelo, čudi se

Tonček je prebral listino. Naenkrat vse polno življenja. Stari kralj se prebudi iz tisočletnega spanja ter hiti pozdravljat rešitelja in naslednika svojega. Dvorjani kličejo: »Slava vrlemu sinu!« »Bog živi presvetlega kralja!« kliče mu ljudstvo, ki prihaja kar trumoma se poklonit novoizvoljencu. In zdaj, zdaj priteče zlatolasa kraljičina Milena v snežnobeli svilnati halji v dvorano. Angeljska milina ji seva z obraza. Reče: »Dolgo sem čakala ná-te, sin večernega solnca. Tu sem zdaj, nevesta tvoja, kraljičina jutranje zarje.«

Kralj Anton in kraljica Milena sta še dolgo vladala presrečno ljudstvo. Nad vhodom njune palače je blestel napis iz samih biserov: »Povračuj hudo z dobrim!«

Kmalu je zavladala mej ljudstvom krščanska ljubezen: in vživali so mir in srečo — zemski raj.

J. S.

Zadnja podobica.

(Piše Janko Barlé.)

Meč podobic sem vam podal, mili čitateljčki, letos v »Angeljčku«, treba, da završim. Poslavljam se letos od vas s to zadnjo podobico.

Kaj ne, ali je lepo spomladi! Vse se budi, vse se preraja. Travniki, polje in gojzd, vse je v jednom cvetu, vse se veseli novega življenja. Ptičice žvrgolé v grmovju in v zraku, solnčece se smehlja na jasnem nebu, pisani metuljčki frfotajo, vse poje, vse raja. Kar je spomlad v naravi, to je tudi vaše mlado življenje, brez skrbij, polno veselja in radosti. Kakor cvetki na polju, tako se vam smehlja vaš rudeči obrazek in lepše kot solnčece na nebu se lesketa vaše čisto nedolžno srčece. Kakor hitri metuljčki, tako hitite tudi vi po vrtovih in tratah, nič vam ne moti vaših otročjih iger. A kadar se vam poljubi, zapojete si brezskrbno, kakor ptičice, pesmico, katero so vas naučili vaša dobra mati. Oj, kako ste srečni! Stariši vas ljubijo, kar najbolje morejo in vas preskrbé z vsem potrebnim. Cvete vam pomlad, pomlad življenja, mladost, katera se smeje vsakemu človeku samo jedenkrat.

Vendar narava ne počiva. Polje oživi, sto in sto rok se premika in obdeluje, kar se je spomladi vsejalo in posadilo. Solnce pripeka in pridnim delavcem teče pot po obrazu. Marljive čebelice letajo od cveta do cveta in nosijo sladki méd v svoje uljnjake. Vse je živo, vse dela, vse se trudi — leto je, in po letu naj dela, kdor hoče kaj dobiti v jeseni.